

Demiryollar ile beynelmilel eşya ve yolcu nakliyatına dair olan C. I. M., C. I. V. mukavelelerinin 23 teşrinisani 1933 te Romada kabul olunan yeni metinlerinin tasdikı hakkında kanun

(*Resmî Gazete ile neşir ve ilâm* : 1 / I / 1935 - Sayı : 2895
ve
3 / I / 1935 - Sayı : 2897)

No.
2641

Kabul tarihi
22 - XII - 1934

BİRİNCİ MADDE — Demiryollarla beynelmilel eşya nakliyatına dair olan C. I. M. ve yolcu nakliyatına dair olan C. I. V. mukavelelerinin Romada 23 teşrinisani 1933 de kabul olunub 30 mart 1934 de imza olunan yeni metinleri C. I. M. in sekiz zeyli ile C. I. V. nin iki zeyli kabul ve tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini tatbika Hariciye ve Nafia vekilleri memurdur.

25 kânunuevvel 1934

DEMİRYOLLARLA YOLCU VE BAĞAJ NAKLİYATINA DAİR BEYNELMİLEL MUKAVELENİN 23 TEŞRİNİSANI 1933 ROMA REVİZİYONUNDA KABUL OLUNAN TADİLÂT

Madde — 2

Birleşik nakliyata dair ahkâm

§ 4 . İlâve (C. I. M. deki ilâvenin aynidir.)

Madde — 7

Çocuklar için tenzilât

§ 2 . ye ilâve : « bileti ihraç eden idarenin nizamata göre paranın yuvarlak hale konmasına hâlel gelmemek üzere » mütemmim cümlesi,

Madde — 8

Biletlerin muteber oldukları müddet

§ 2 . Biletlerin geçeceği müddet bir buçuk misli kadar uzatılmıştır.

§ 4 . İlâve: « Biletin alındığı gün geçeceği müddete tam gün olarak girer. Yolcu biletinin geçme müddeti içinde her hangi bir gün yola çıkabilir.; tarifelerde istisna nazarı itibare alınmamış ise, yolcu, en nihayet vakti hareket cetveline nazaran gideceği istasyona son günün saat 24 ünden evvel varan bir trene binmelidir. »

Madde — 9

Yer tahsisi ve icarı

§ 1 . e ilâve: yolcunun trende bir yer tutabilmesi ve muhafazası, başkasının işgali.

Madde — 10

Ara istasyonlarında yolcunun durması

§ 2, 3, 4, 5 ilâve olunmuştur.

§ 2 . Yolcunun yolda durmak hakkı biletin geçeceği müddeti uzatmaz.

Madde — 12

Muteber bileti olmayan yolcu

§ 2 . 3 ilâve: üzerinde tahrifat yapılmış biletlerin muteber olmayıp istirdat olunacağı, yolculuk ücretini ve fazla ücretleri derhal vermeyenlerin yolculuktan çıkarılacağı.

Madde — 15

El eşyasının ve hayvanlarının arabalara alınması

§ 1 . de, tarifelerin diğer tahdidat koyabilmesi kaydı kaldırılmıştır.

§ 2 . « dizde taşınmak kaydı ile » ilâve olunmuştur.

Madde — 16

Gecikmeler, eksik muhaberat trenlerin kaldırılması

Manayi tavzih edecek surette ifade değişikliği yapılmıştır.

Madde — 17

Bagajın tarifi, nakli kabul olunmayan eşya

§ 2 . H: Motosikletlerin deposunda benzin olduğu halde kabulü için bazı şerait zikrediyor.
(evvelce deponun boşaltılması isteniyordu)

§ 4 . Usulü dairesinde ambalâj yapılmış filimler bagaj olarak kabul olunacaktır.

Madde — 19

Bagajların ambalajı ve istenilen hale konulması

§ 1 . e ilâve: «yolcu tarafından üzerinde öyle bir meşruhat olan bagaj pusulasının kabulü bagajın o halinin kendisine de bilindiğini gösterir.»

Madde — 20

Bagajların kaydı ve yollanması

§ 1. Bagajın biletli ve biletsiz yolcu ile beraber veya ayrı, iki istasyon arasındaki muhtelif yollardan her hangi birisile gönderilebilmesi, biletin gösterdiği yoldan gayri bir yol ile gönderilmesi halleri nazarı itibara alınmış ve buna ait hükümler konmuştur.

§ 7, 8. Yeniden ilâve olunmuştur.

Bagajın gönderileceği trenin yolcu tarafından gösterilebilmesi; aktarmalarda, kâfi vakit varsa bagajın da aktarma edilmesi, yoksa ondan sonraki munasip ilk trenle gönderilmesi, bu maddedeki şe-

raitin ancak gümrük, oktrova, malî makamlar tarafından istenen formalitelere muhalif olmadıkça kabili tatbik olduğu; demiryolun bazı trenlere veya bazı sınıf trenlere bagaj kabul etmemek ve miktarını tahdit etmek hakkı ilâve olunmuştur.

Madde — 23

Nakil ücretinin hesabı için esaslar

§ 1 e ilâve: «Maahaza, beynelmilel tarifelerin ilânı mecburiyeti, yalnız bu tarifelere hareket ve muvasalat şebekesi olarak iştirak eden demiryolların hükümetleri dahilinde vardır.»

§ 2 ye: Beynelmilel tarifelerin ve onların tadilâtının meriyete girmesi ve bunların lâğvı veya şeraitinin ağırlaştırılması halinde en az sekiz gün evvel ilân olunması; bir demiryolunun kendi tarifesinde yaptığı tadilâttan dolayı olacak farkı alâkadar diğer demiryollarından, onların bu tadilâtı haber aldıklarından itibaren en az 8 gün kadar isteyemeyeceği: muvakkat tarifelerin kendi müddetlerinde biteceği, hususları ilâve olunmuştur.

Madde — 26

Bilet parasının iadesi halleri

§ 10 a. «Bagajlar içinde, bagaj pusulasının verildiği günden itibaren» kaydı ilâve olunmuştur.

Madde — 31

Bagajların küllî veya kısmî zıyan halindeki tazminat miktarı

a) Zararın tutarı ispat edildiği zaman beher kilogram için verilecek azamî tazminat 20 franktan 40 franga çıkarılmıştır.

b) Zararın tutarı ispat edilemediği halde, tazminatın azamî haddi 10 franktan 20 ye çıkarılmıştır. Teslimi teminatlı bagajlardan gayri hallerde bunlardan yüksek tazminat istenemez.

Madde — 33

Bagajın hasara uğraması halindeki tazminat miktarı

Mana tanzih edilmek üzere ifade kısmen genişletilmiştir.

Madde — 34

Bagajın tesliminin gecikmesinden dolayı tazminat

Bagajın tesliminin gecikmesinden dolayı tazminat

§ 1. Gecikmeden dolayı zarar ispat edilmezse bagajın beher kilogramına verilecek tazminat 10 santimden 20 santime çıkarılmıştır.

Bilecümle ahvalde, § 1, 2 ile madde 31, 33 te nazarı itibara alınan bütün tazminatların yekûnu küllî ziya halindeki tazminattan fazla olamaz.

Madde — 35

Teslimi teminatlı bagaj

§ 2. Teminat için alınacak fazla ücret, gösterilen kıymeti mukadderinin binde bir çeyrekten binde 1/10 na indirilmiştir.

Gecikmeden dolayı bir zarar ispat edilmezse beher 10 kilogram için 20 frank yerine şimdi 40 frank tazminat verilecektir. Bir zarar ispat edilirse kıymeti mukadderesine kadar çıkabilen bir tazminat verilir.

Madde — 42

Hakkında dava açılacak demiryol, salâhiyet

C. İ. M. madde 43 dekinin aynı tadilât yapılmıştır.

Madde — 44

C. İ. M. madde 44 deki gibi, müddet 21 güne çıkarılmıştır.

Madde — 56

C. İ. M. madde 56 daki tadilâtın aynıdır.

Madde — 60

C. İ. M. madde 60 daki ilâvenin aynı yapılmıştır.

Madde — 63

C. İ. M. madde 63 dekinin aynı şekil verilmiştir.

Madde — 64

C. İ. M. madde 64 ün aynıdır.

23 TEŞRİNİSANI 1933 TE ROMADA KABUL OLUNAN YENİ C. İ. M. METNİNDE ESKİSİ-
NE NAZARAN YAPILMIŞ TADİLÂT

Madde — 2

Demiryolların otomobil ve gemi servislerle müşterek yaptıkları nakliyat

§ 4. ilâve:

« Demiryollarına, otomobil ve gemi servisleri ile bu mukaveleden farklı adlî bir rejim tatbik eden tarife şeraiti tesis etmek salâhiyeti veriliyor. »

Madde — 3

Nakli kabul edilmeyecek eşya

Bazı küçük ifade ve kelime tadilatı vardır.

Madde — 4

Bazı şerait dahilinde nakli kabul olunan eşya

§ 2 ye bir ibare ilâve olunmuştur. Buna nazaran; « Nakli kabul olunmayan veya bazı şerait altında kabul olunan eşyadan bazılarının nakle muayyen şerait altında kabulüne veya mukavelede tesbit olunan şartların tahfifine dair iki veya daha ziyade Âkit Hükûmetler arasında yapılabilen hususî anlaşmalar ofis santrala bildirilecek ve bu da bu anlaşmayı müşavirler komisyonunun gelecek celsesi ruznamesine alacaktır. »

Madde — 5

Demiryolunun nakliyatı kabul ve ifa mecburiyeti

§ 5, c) fıkrasına «muvakkaten» kelimesi ilâve olunarak ibare « Bazı irsalât tercihan muvakkaten istifade edeceklerdir» şeklini almıştır.

Madde — 6

Hamule senedi (araba pusulası) nın metnini ve şeklini tesbit eden ahkâm

Şekle ve usule ait bazı küçük tadilat vardır.

Madde — 7

Hamule senedindeki beyanattan mütevellit mesuliyet. Fazla ücretler. Fazla tahmil halinde alınacak tedabir

Esaslar değişmemek üzere bazı ifade ve kelime değişiklikleri vardır.

§ 3 e ilâve: Demiryol, idaresi sıklet, koli adedi ve vagon hakikî darası üzerinde müşahede ve tesbit olunan şeyleri hamule senedi üzerine yazmakla mükelleftir.

§ 7 (Fazla ücret verilmesi icap etmeyen ahval). ye e) fıkrası ilâve: « sıkletin tam olarak gösterilmediği ahvalde - azamî tahmil haddi geçilmemiş olmak şartile - hamule senedinde gösterilen sıkletle tesbit olunan sıklet arasındaki fark yüzde ikiyi geçmezse».

Madde — 8

Nakliyat mukavelesinin akti. Hamule senedinin ikinci nüshası

§ 5. e: « tarihli mührün vazi sureti ile » kaydı ilâve olunmuştur.

Madde — 9

Tarifeler. Hususî muamelelerin memnuiyeti (maddenin titri bu şekle çevrilmiştir)

§ 1. (Tarifelerin tesbiti ve ilânı hususlarını) ilâve « maahaza, beynelmilel tarifelerin neşri mecburiyeti, ancak bu tarifelere hareket veya muvasalat şebekeesi olarak iştirak eden demiryolların mensup oldukları Hükûmetler dahili içindir.

§ 3. Tamamen değiştirilmiş ve şu şekil verilmiştir: « Bir veya bir kaç şahıs lehine tarife tenzilatı ile neticelenen her hangi bir hususî muamele resmen memnudur ve hukukan hükümsüzdür. Maahaza, usulü dairesinde ilân edilmek ve aynı şeraiti haiz olanlara müsavi surette tatbik olunmak üzere ücretlerde tenzilat yapılmasına müsaade olunur; demiryolun kendi servisine, resmî ve umumî idareler servislerine hayır cemiyetleri meenfaatine yapılan tenzilatlar bu meyandadır. Bu fıkra evvelce 10 uncu maddeyi teşkil ediyordu.

§ 4. (Demiryol idaresinin alabileceği muhtelif mahiyette ücretler).

Sonuna ilâve: « Alınacak fazla para miktarı esbabı mucibesi ile birlikte hamule senedi üzerine yazılmalıdır ».

Madde — 10

Ücretlerin hesabı ve takib olunacak yollar

Eski mukavelenin (§ 3: a, b, c, d, e, f, g, h) fıkraları yeni mukavelenin 10 uncu maddesine aynen geçirilmiş, (i) fıkrası ilâve olunmuştur.

i) Eğer demiryol idaresinin, d) ve e) fıkralarındaki nizamata riayet ile tatbik ettiği beynelmilel doğru tarife, aynı yol üzerindeki diğer tarifelerin tatbik şartı temin olunmak üzere bu tari-

felerin mezeedilmesi ile elde edilecek ücretten fazla çıkıyorsa bu fazlalık hak sahibinin iddiası üzerine iade edilir.

Madde — 11

Teslim müddeti

§ 1. Malın yollanması ve yolda geçecek zaman için tesbit edilen müddetler biraz daha kısaltılmıştır:

- a) Çabuk gidiş;
 1° Yollama mühleti 1 gün
 2° Yolda geçecek zaman 300 Km. ve küsuru için 1 gün
 b) Yavaş gidiş;
 1° 1 gün
 2° 150 Km. ve küsuru için 1 gün

§ 3 b) de «münzam müddetler her bir halde gün olarak tesbit olunmalıdır.»

Kaydı kaldırılmıştır.

§ 7 ye ilâve: «Bu maddede tesbit olunan teslim müdetlerinin feshi demiryolunun esbabı mucibesini ve kabul ettikleri müddeti hamule senedine yazmaları şartına bağlıdır.»

Madde — 12

Eşyanın habi. Ambalaj

§ 4. Şu şekilde değiştirilmiştir: «Malı gönderen ambalajın yokluğundan veya kusurluluğundan çıkacak bütün neticelerden mesuldür. Başlıca, demiryolunun bu yüzden uğrayacağı zararı tamir etmekle mükelleftir. Eğer ambalajın yokluğu veya kusurluluğu hamule senedi üzerine yazılmamış ise demiryoluna fenalıkların ispatı düşer.»

Madde — 13

Gümrük, oktrova, malî makamat, polis ve diğer idarî makamlar tarafından istenen formalitelerin ifası için temin olunacak vesikalar

Gümrükçe kapanma

§ 3 ncü satır başı şu şekle çevrilmiştir:

«Demiryol, hamule senedinde zikredilip ona iştirilen veya demiryolunun eline teslim olunan evrakın ziyandan veya onların natamam kullanılmasından çıkacak neticelerden, bir komusyoneunun aynı vaziyette, mestuldür. Maahaza, bu halde verecekleri tazminat eşyanın ziyarı halindekinden fazla olmayacaktır.»

§ 3 e ilâve: «Gönderen eşyayı gümrüğün talimatına göre ambalaj yapmamış ve örtmemiş ise, demiryolunun bu eiheti temin etmeğe hakkı vardır. Masraf eşyaya yüklenir.»

Madde — 15

Gümrük, oktrova, maliyeciler, polis ve diğer idarî makamlar tarafından istenen formaliteler

§ 1. Üçüncü satır başı. Mana tavzih edilecek şekilde ifade genişletilmiştir.

4 üncü satır başı ilâve olunmuştur.

«Gönderen tarafından hamule senedi üzerine (franco de douane - gümrüklenmemiş) yazılması, gümrük formalitelerinin demiryol tarafından yapılması isteniyor manasındadır. Bu halde demiryol kendi intihabına göre, bu muameleyi yolda veya gideceği istasyonda yapabilir.

§ 2. Yukarıki fıkrada söylenen hal müstesna olmak üzere, malın gönderilen tarafından gümrüklenmemesi halinde yapılacak muamele tarif ediliyor ve eski ifadeyi kısmen tadil ediyor.

Madde — 16

Malın teslimi

§ 3. Esas ve mana değişmemek üzere bazı küçük ifade değişikliği vardır.

Madde — 17

Nakliye ücretinin ödenmesi

§ 1. Şu şekilde değişmiştir:

Nakliyeye düşen masraflar (Nakliye ücreti, müteferri masraflarla yolda çıkan diğer masraflar), aşağıdaki nizamata dahilinde ister gönderen, isterse gönderilen tarafından ödenir.

Bu nizamata tatbikinde, kabili tatbik olan tarifedeki barem ücretlerine veya ücretin hesabı zamanındaki istisnaî ücretler de mezkûr tarife mucibince bunlara ilâvesi lâzım gelen müteferri masraflar nakil ücreti gibi kabul olunur.

§ 2. Yeni şekil:

Malı gönderen masrafları kısmen veya tamamen üzerine alıyorsa, bunu hamule senedinin mahsusî yerinde aşağıdaki şekilde göstermelidir.

a) Eğer, nizamnamelere ve tarifeye göre yollayıcı istasyon tarafından hesap ve tesbit edilebilecek, müteferri masraflar da dahil olmak üzere, bütün masrafları üzerine alıyorsa, «franco» peşin yazar;

b) Eğer, (a) daki masraflardan gayri masrafları da üzerine alıyorsa «franco y Compris... Şunlar da dahil olarak peşin» yazar ve ödemek istediği masrafların neler olduğunu sarahaten sayar;

c) Eğer, her cins ve mahiyetteki masrafları üzerine alıyorsa « franco de tous frais: Her masraf peşin » yazar;

d) Eğer, yalnız nakliye ücretini üzerine alıyorsa « franco de port: Nakliye ücreti peşin » ilâvesini yazar;

e) Eğer, müteferri masrafların veyahut yolda çıkacak masrafların tamamını veya bir kısmını üzerine alıyorsa « franco de tous frais accessoires: Bütün müteferri masraflar peşin » yahut «franco de tous frais survenant en cours de route: yolda çıkacak bütün masraflar peşin» veya « franco de lar peşin » (Ödenmek istenen masraflar tam ve vazih olarak sayılır);

f) Eğer, bir hudut noktasına veya istasyonuna kadar nakle düşen masrafların tümünü (tamamını) veya bir parçasını üzerine alıyorsa, yukarıda gösterilen işaretlerden birisini «jusqu'a X : X a kadar » işareti ile tamamlar.

g) Eğer muayyen bir parayı üzerine alıyorsa, «franco pour için peşin» yazar ve paranın miktarını yazı ile gösterir.

«franco de douane: gümrüğü peşin» ifadesi, gümrük idaresinin demiryoldan alacağı bütün paralarını demiryolun gümrükleme için alacağı müteferri masraflarla diğer masrafların gönderen tarafından verileceğini gösterir.

Hamule senedi üzerine, ücretin ödenmesine ait olan yukarıki işaretlerden birbirini tamamlayan bir kaç birden yazılabilir.

§ 3. - Hamule senedi mucibince gönderenin üzerine almadığı nakliye masraflarının gönderilen üzerine yüklendiği kabul olunur.

§ 4. - Eski madde 17, § 2'nin aynidir; manayı tavsih eden küçük bir kelime farkı ile,

§ 5. - § 3 ün aynı mahiyette ıslah edilmiş şeklidir.

Madde — 21

Nakliyat mukavelesinin tadili hakkı

§ 1 - e ilâve: « Yukarıki hallerden maada, gönderen kimse yavaş gidişle gönderdiği malı yolda çabuk gidişe çevirebilir; aksi muamele de caizdir; ancak her iki halde de malm doldurulduğu istasyonun her iki servise de açık olması şarttır.

Aynı, suretle tatbik edilecek tarifeyi ve takip olunacak yolu gösterebilir .

§ 2 . Birinci satır başının yeni şekli:

Yukarıda zikredilen nakliye mukavelesinde yapılacak tadilât bir beyanname ile istenmelidir. Bu beyanname 6 nci mad. § 2 ikinci satır başındaki talimata ve bu mukavelenin V inci zeylini teşkil eden nümuneye muvafık olmalıdır.

§ 3 . İkinci satır başına mütemmim cümle ilâve olunmuştur. « beynelmilel doğru tarife veya alâ-kadar demiryollar arasındaki diğer anlaşmalar onu başka türlü nizamlamış olmadıkça »

Madde — 22

Nakliye mukavelesindeki tadilatın ifası

§ 2. ye ilâve: «Maahaza, eğer eşya o ara istasyonunu geçmiş bulunursa, nakliye ücreti: 1° eşyanın durdurulduğu istasyona kadar, bu istasyon ile yollayıcı istasyon arasında kabili tatbik tarifelere göre; 2° durdurulan istasyondan ara istasyona kadar, bu yol için kabili tatbik tarifelere göre hesap edilir.

Madde — 23

§ 3. ilâve « Malı gönderen, nakliyata mümaneat hali için hamule senedi üzerinde talimat yazabilir. »

Demiryol bu talimatın kabiliyeti tatbikiyesini görmezse, gönderenden yeni talimat ister.

Madde — 24

Malm gönderilene tesliminin menı veya gönderilen tarafından kabul olunmaması halinde alınacak tedbirler ve göderene haber verilmesi

§ 1. ve § 2. Bazı hususî ahvalde takib olunacak yolu ve usulü gösteren fıkralar ilâve olunmuştur.

Madde — 27

Mesuliyetin sahası

§ 1 . Aynı mana kalmak üzere ifadenin tertibi değişmiştir.

§ 4 . ilâve olunmuştur: « Tam yüklü bir vagon bu mukavele şeraitini muhafaza etmek üzere tekrar yollanır ve bu arada demiryolu nezareti altında kalmış bulunursa, bu sonuncu nakil mukavelesi zarfında yukua gelecek kısmı bir ziya veya bir hasarda [zannı kavi (présomption) vardır. »] (demiryol aleyhine isbatsız hüküm)

Madde — 28

Bazı sebeplerden çıkabilecek zararlar halinde mesuliyetin tahdidi

§ 2. ye : Bir tahdidi tazammun eden bir cümle ilâve olunmuştur.

Madde — 29

Eşyanın tam veya kısmen ziyar halinde verilecek tazminat miktarı

Kaybolan eşyanın beher gayrisafi kilogram için evelce 50 frank olan azamî tazminat haddi 100 franga çıkarılmıştır.

İlâve: «Madde 35. § 4 e tevfikân teslimi teminatlı irsalât, ve madde 36 ya göre demiryolunun hilesi veya fahiş hatası hallerinden gayri vaziyetlerde daha yüksek tazminat talep olunamaz.

Madde — 30

Eşyanın ziyar hükmü yeniden bulunması halî

§ 1. Eşyanın ziyama, isbata ihtiyaç olmadan hükmedilebilmesi için teslimi icap eden günden itibaren geçmesi lâzım gelen 30 günlük müddeti uzatan kayıt kaldırılmıştır.

§ 2. de 4 aylık müddet bir seneye çıkarılmıştır. (Demiryolunu kullananlar lehine).

§ 3. Eşyanın bulunması halinde sahibine teslimi ve tazminatın iadesi hususunu tesbit eden bu paragrafta bazı ifade ve tarzı hareket değişikliği yapılmıştır. Eski şekilde, hak sahibi malini ancak hareket ve muvasalât istasyonlarına teslimini isteyebilirken; şimdi aradaki istasyonlardan her hangi birine de teslimini isteyebileceklerdir.

§ 4. Dört aylık müddet, bir seneye çıkarılmıştır. (§ 2 ile tevafuk etmek üzere)

Madde — 33

Eşyanın tesliminde vukua gelecek gecikme için tazminat miktarı

§ 1. Şu şekilde değiştirilmiştir:

Teslim müddetinin geçmesi halinde, eğer hak sahibi bu gecikmeden zarar gördüğünü ispat ederse demiryol teslim müddetinin onda birine tekabül eden her gecikme kesri için nakliye ücretinin onda birini ödemekle mükelleftir; teslim müddetinin onda birinden küçük olan gecikme müddeti kesri onda bir itibar olunup nakliye ücretinin yarısı tazminatın azamî haddini teşkil eder.

§ 3 e ilâve: «Her halde, § 1 ve 2 de zikredilen tazminatlar ile madde 29 ve 32 dekilerin yekûnu eşyanın tümünün ziyar halindeki tazminattan yüksek olamaz.

Madde — 35

Teslimde teminat talebi. (Kıymeti mukaddereî irsalât)

§ 2. Evvelece, beyan edilen meblâğın (0,00025) binine dörtte bir fazla ücret alınırken, şimdi bu ücret onda bire (0,0001) indirilmiştir.

§ 3. a) Tazminat haddinin azamisi, nakliye ücretinin yerine beyan edilen meblâğ olarak kabul olunmuştur.

§ 4. İlâve: « Teslimi teminatlı bir malın tümünün veya bir parçasının ziyarında veya hasara uğramasında şunlar istenebilir:

a) Mad. 29 ve ve 32 deki tazminatlar, yahut yeri varsa mad. 34 te zikredilenler, ve fazla olarak,

b) Teminat gösterilen meblâğa kadar çıkabilmek üzere, ispat edilen mütemmim zararın ödemesi.

§ 5. Eşyanın hasarı veya kısmen ziyar ile teslim müddetinin geçmesi aynı zamanda vaki olursa § 3 ve 4 b) ye göre verilmesi lâzım olan tazminatlar en çok teminat gösterilen para kadar olur.

Madde — 42

Kendisine karşı dava ikame edebilecek demiryol, salâhiyet

§ 1. Nakliye mukavelesine göre ödenmiş bir paranın iadesi hakkında, ister parayı alan demir-

yola, isterse paranın nam ve hesabına alındığı demiryola karşı dava ikame edilebilir.

Madde — 43

Bir eşyanın uğradığı kısmî ziya veya hasaratın tesbiti

§ 1. «İhtiyaç halinde», «meccanen» kayitleri ilâve olunmuştur.

§ 2. «Teslimin yapıldığı Hükümet» yerine «adli tesbitin yapıldığı Hükümet» kaydi konulmuştur.

Madde — 44

Demiryola karşı nakliye mukavelelerinden dolayı açılan davanın sukutu

§ 2. 2° açılan davanın sukutu için geçecek müddet 14 günden 30 güne çıkarılmıştır.

İlâve 3° c) «Tam yüklü vagonun tekrar yollanması hali».

Madde — 45

Nakliye mukavelesinden dolayı açılacak davada müruru zaman

İlâve: «§ 1. b) Demiryol tarafından yapılan bir satış hesabı bakiyesinin tesviyesine dair malı gönderenin açacağı dava mevzu bahis ise:»

§ 2. b) «Teslim müddetinin nihayetinden itibaren» yerine «teslim müddetinin bitmesinden sonra otuzuncu gününden itibaren» şekli kabul olunmuştur.

c) ye, iki yeni hal ilâve olunmuştur.

d) de, müddet 90 günden 42 güne indirilmiştir.

Madde — 56

Para miqyası. Yabancı paraların kabul veya tahvil kursu

§ Bu mukavele ve zeyillerinde frank olarak gösterilen paralar 0,900 ayarında ve 10/31 gram ağırlığındaki altın frank esasma göredir. «Eski metinde altın frank karşılığı 1/5,18 altın dolar olarak gösterilmiştir».

Madde — 60

Mukavelenin gözden geçirilmesi

Yeniden gözden geçirme konferansının kabul ettiği yeni mukavelenin meriyete girmesile evvelki mukavele mefsuh olur, yeni mukaveleyi tasdik etmeyen Âkitler için dahi.

Madde — 61

Bazı nakliyat için hususî nizamât, mütemmim nizamât

Hususî vagon, koli ekspres nakliyatına ait nizamâtı tesbit eden lâhikalar.

Nakliyatın bazı hususî halleri ve bazı hususî nakliyat için hükümetler ve demiryollar arasında bu mukaveleye zıt hususî anlaşmalar yapılabilmesi gibi ahkâm ilâve olunmuştur.

Bunlar ezcümle: 1° kabili tedavül evrak ile yapılan nakliyat, 2° Ancak hamule senedi ikinci nüshasının verilmesi ile teslim olunan nakliyat; 3°, 4°, 5°, 6° gazete, sergi ve pazarlara gidecek eşya, dolu ve boş büyük kaplar (containers), tahmil aletleri ile soğuk ve sıcaktan muhafaza vesaiti nakliyatıdır.

Madde — 63

Tasdik

Bu mukavele mümkün olduğu kadar çabuk tasdik edilip tasdik senedatı İsviçre Hükûmetine verilecektir.

Mukavele on beş Devlet tarafından tasdik edilince İsviçre Hükûmeti « Mukavelenin meriyete konması imkânlarını aramak üzere, alâkadar Hükûmetlerle temasa geçebilecektir.

Madde — 65

Muvakkat ahkâm

Bu madde eski imza protokolünün aynı olup, yalnız, hilâfında hareket edilecek maddeler eskinde 17, 19, 21, 29, ve 36 iken bunda 17, 19, 21 olarak gösterilmiştir. 4° numaralı paragraf kaldırılmış; 3° numaraya, Hükûmetler tarafından bu maddeye göre alınacak tedbirlerin ofis santrale bildirilmesi ve tatbika başlanması hususu ilâve olunmuştur.

Zeyiller

Zeyil I. (Bazı şerait altında nakli kabul olunan eşyaya ait ahkâm.

1. Temmuz 933 ten itibaren meri olan şekil şu tadilâtla aynen kabul olunmuştur.

VI ncı sınıfm başlığı şu şekle çevrilmiştir: «Müstekreh yahut taaffüne müsaid maddeler».

Zeyil II. Hamule senedi nümunesi, şekli değiştirilmiştir.

Zeyil IV. Nakliye mukavelesinde tadilât eskisi kaldırılmış yerine eski (Zeyil V.) aynen konmuştur.

Zeyil : V*Ofis santrale ait nizamname*

(Eski zeyil VI nin aynidir).

Zeyil : VI*Müşavirler komisyonuna aid nizamname*

(Eski VII nin aynidir).

Zeyil : VII*Hususî vagon nakliyatına aid beynelmîl mukavele (R. İ. P.)*

Yeni ilâve olunmuştur:

Eşhasa ait olup demiryolca onların namına tescil olunan sarnıç ve saire gibi depolu vagonlar, soğukluk veya sıcaklık veren sınaî vagonlar ve eşyanın hususiyetine göre yapılması diğer hususî vagonlarla yapılacak beynelmîl eşya nakliyatını tarif ve tanzim ile bu nakliyata ait şeraiti, ticarî vaziyetleri, mesuliyeti ve hukukî vaziyetleri tesbit etmektedir.

Zeyil : VIII

Koli ekspres nakliyatına aid beynelmilel nizamname

Yeni ilâve olunmuştur:

Beynelmilel bir tarife şeraiti ile sureti hususiyede seri olarak naklolunan eşyaya denip bunların şeraiti kabulü, sevk pusulasında yazılması lâzım olan şeyler seri olarak nakli lüzumu, C. İ. M. in bazı maddelerine muhalif hareket, edilebilmesi ve umumî olarak C. İ. M. deki ahkâmın kabili tatbik olduğu zikrolunmaktadır.

<i>Cümhuriyet Reislğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	24 - XII - 1934 ve 1/1081
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reislğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	25 - XII - 1934 ve 4/1260
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa 23 204 25 138,184,235,237,256,264:266